

BIENVENUE CHEZ LES CH'TIS

Egy csodás szemeszter Lille-ben, az IÉSEG School of Management diájaként

ABSTRACT

A 2019/20-as tanév első félévét a francia Lille városában tölthettem, amelyről élménybeszámolómban szeretnék mesélni.

Lakatos Zita Eszter
Bsc in International
Business

Bevezetés

A Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi gazdálkodás angol nyelvű alapképzésének hallgatójaként volt lehetőségem, a 2019/2020/1 szemeszterében Erasmus+ ösztöndíjjal Franciaországban tölteni egy félévet, az IÉSEG School of Management lillei campusán. Emellett sikeresen elnyertem a Tempus Közalapítvány Campus Mundi támogatását is, így a Corvinus Egyetemmel az Erasmus zero grant szerződés került megkötésre.

IÉSEG School of Management Franciaország és Európa egyik legjobb Business-re specializált felsőoktatási intézménye, a francia *Ivy League*-nek egyik legsikeresebb egyetemének is tartják, ahova a diákokat egy hosszú felvételi folyamat során, hosszas szelektálás árán veszik fel. Sokan közel két évet készülnek a felvételire, így az, hogy a Corvinus diákjai mindezt a hosszú procedúrát átugorva, szinte azonnali bekerülést jelentve élvezhetik, több mint figyelemreméltó. Az intézmény mérvadó jellemvonása a nemzetköziség, tanárok 80% nem francia anyanyelvű, míg évente a párizsi és lillei campus is körülbelül 90 különböző országból érkező diákot fogad. Mivel a párizsi campus a *La Défense* – Franciaország legfejlettebb üzleti negyede, több francia és nemzetközi multinacionális cég központi irodája található itt - területben található, tekintve a jelentős kooperációt egyetem és cégek között, tanulmányok befejeztével az elhelyezkedés is megkönnyítésre kerül. Hosszú listámat látván egyértelmű, hogy az egyetem versenyképessége megkérdőjelezhetetlen, már Erasmus jelentkezésem során tudtam, csak profitálni tudnék ott töltött szemeszteremből.

Esszém során megpróbálom az egyetemen kívül Lille metropolitán mivoltát is bemutatni, illetve felhívni a figyelmet Franciaország kulturális különbségeire és nehézségeire, hasznos információkat, tanácsokat megosztva, hogy segítséggel szolgáljak azoknak a diákoknak, akik a későbbiekben az IÉSEG-en szeretnék egy Erasmus félévet eltölteni.

Oktatás

Az első, érdekeltebbnek számító téma az oktatás. A rengeteg szép eredmény és titulus, amit az egyetem magáénak tudhat hogyan valósul meg a mindennapi életben?

Ahogy a Corvinuson is elterjedt az elmúlt években az intenzív kurzusok utáni érdeklődés, ez az IÉSEG-nél egy jóval magasabb szinten van, ugyanis a külföldi diákoknál nagyrészt az intenzív kurzusok felvételét részesítik előnyben. Nekem ebben a félévben összesen 11 tárgyam volt, amiből kettő kivételével mind intenzív volt. Ez rengeteg pozitívummal de egyben épp elég negatívummal is jár. Pozitívum, hogy a kevésbé kedvelt tárgyakat viszonylag gyorsan, legtöbb esetben – ha nincs szükség utólagos beadandóra –, egy hét alatt letudhatja az ember, ezen kívül pedig szinte szabad az összes hétvégéje, ki tudja ezeket használni utazásra.

Negatívum viszont a konstans figyelem, maximális munkamorál és elvárásoknak való megfelelés. Nem lankadhat a figyelem egy pillanatra sem, hiszen a tárgyak nagyrészt képezi a folyamatos csoportmunkában való dolgozás, az órai kvízek és a hét végén megesső vizsga. Az sem segít, hogy az osztályozásrendszerük bonyolult és nagyon szigorú – ötöst elérni több esetben szinte esélytelen.

Így én is a mai napig nem tudok végleges választ találni rá, hogy vajon melyik a jobb megoldás. Természetesen ugyanúgy vannak extenzív kurzusok is, azonban én az intenzívek közül válogatva sokkal egyszerűbben tudtam kiválasztani olyanokat, amik illettek az itthoni tantervemhez.

És el is érkeztünk a következő nehézségi ponthoz, a tárgyelfogadtatás. Mielőtt kiutaztam, kaptunk egy katalógust, benne az összes felvehető tárggyal, legyen az intenzív vagy extenzív. A legtöbb tárgy 2-3 ECTS kredites, ez a megszokott. Egyetlen tárgyam volt 6 ECTS, az ebben az évben bevezetett *Entrepreneurship and new business development*. Így látván, hogy extenzív kurzusokból nem nagy a kínálat, kezdtem el válogatni az intenzívek közül, több éjszakázás gyümölcseként megszületett kész órarendem, elfogadtatva itthoni tanárainkkal.

Hogy kiérvén augusztusban közöljék velünk, az a tavalyi tantárgy lista volt, itt az új – benne számos előre kiválasztott tárgyam eltörölve, vagy másik időpontban meghirdetve. Így kevesebb, mint két nap alatt össze kellett raknom egy vadonatúj órarendet, tehát IÉSEG-nél határozottan szükség van a *Learning Agreement During the Mobility* részére.

Ha sikeresen összeraktad is az órarended, akkor sem jelenti azt biztosan, hogy 100%-ig megvagy velük – ugyanis mivel itt mindenki egyszerre rakja össze saját órarendjét, nincs aki kapja, marja amit megtapasztaltunk Neptun tárgyfelvétel során. Nagy nehezen kiválasztott órákból többről jöhet értesítés a szemeszter kezdete előtt, hogy sorsolás alapján Te leszel az, akit a tárgyra való túljelentkezés miatt leiratkoztatnak. Ezután dönthetsz úgy, hogy egy hasonló időpontban induló tárgyra jelentkezel, vagy nem veszel fel semmit helyette.

A várt eredmény azonban teljes mértékben megéri – gyakorlatias tanítási módszerek, segítőkész tanárok és teljesen más oldalról való megközelítésre lehet számítani.

Campus – közlekedés és szállás Lille-ben

Lille egy csöppnyi kis város Budapesthez képest, közel 236000-en lakják. Éppen ezért a közlekedés sem okoz nagy problémát, busz- és metróhálózata szerteágazó, többnyire megbízható (francia sztrájkolásokat ismervén). Mégis, az emberek többsége inkább használ biciklit vagy rollert a közlekedésre, ha ez pedig nem áll rendelkezésre, marad a séta – mindez természetesen erőteljesen van befolyásolva az idő által. Ugyanis, míg Lille-ben a mínusz fokok tél közeledtével elég ritkák, február környékén megeshet, hogy hófödte háztetőkre ébredünk. Ami kevésbé elviselhető az a nagy mennyiségű csapadék. Az esernyő egy olyan tartozéka kell, hogy legyen a táskánknak, mint a pénztárcánk, ugyanis az tenger közelsége miatt bármikor leszakadhat az ég.

IÉSEG campusa négy épületből áll – A, B, E és R. Nem lehet általánosítani, hogy kinek hol szoktak lenni órái, mivel szinte minden nap, minden héten ugyanahhoz az órához egy teljesen új tantermet biztosítanak, így hamar ki lehet ismerni magunkat a három épületkomplexumban. Ezen felül az egyetemi e-mail címek folyamatos figyelmét követeli az, hogy a tantermek akár az utolsó pillanatban is változhatnak, amiről igaz egyből értesítenek, mégis míg az A,B és E épület 5 perc sétára van egymástól, addig az R épület kicsit messzebb, olyan 15 percre található.

Az egyetem egy negyed órás – 20 perces sétára található a belvárostól. Bárhova is sikerül szállást foglalni, az egyetem épülete nem közelíthető meg metróval, csak és kizárólag busszal.

Azonban mint már említettem, aki nem rendelkezik saját biciklivel, az sincs meglőve – ugyanis létezik Lille-ben is a MOL Bubihoz hasonló városban használható biciklihálózat, a Véló Lille. Rengeteg állomással a városban és az egyetem környékén extra mennyiségű bicikli lerakó helyekkel igazán egyszerűen lehet beérni az órákra.

Lille két nagy busz-, és vasútállomással rendelkezik – Lille Flandres és Lille Europe. Az előző a nagy vasútállomás, ahol akár TGV-vel (train a la grande Vitesse – 200 km/h-val hasító vonat) egy óra alatt Párizsba érhetünk, Eurolines-sal pedig másfél óra alatt Londonban találhatjuk magunkat. Lille Europe pedig egy metrómegállónyira, de gyalog is 10 perc alatt megközelíthető autóbusszállomás ahova az összes Flixbus, Flibco, Eurolines, Blablabus fut be, amikkel szerte Európában bármerre utazhatunk.

Van tömegközlekedési kártya is, habár én azt sosem igényeltem, mivel laktam olyan közel az egyetemhez, hogy tudtam sétálni, ha meg valamiért be kellett ugranom a belvárosba, akkor meg úgy időzítettem, hogy egyetem után tudjak menni.

A szállást illetően az egyetem hatalmas segítséget nyújt, ugyanis van egy hatalmas adatbázisuk partnereikkel, akik külföldi diákoknak ajánlanak szállásokat. Rengeteg lehetőség van – vannak az úgynevezett *Résidences* ami magyarul a kollégium. Vannak lakások is, ahol több külföldi egyetemistát szállásolnak el egy lakásban, itt nyilván lehet választani egy vagy két fős szobában szeretnék lakni, illetve vannak albérletek is, amelyet egyedül lehet bérelni. Az árak természetesen elhelyezkedésüktől függően változnak, de sajnos magasabb árakra kell számítani, mint például itthon.

Én egy három emeletes házban laktam más Erasmusos diákokkal együtt. Az én lakásomban összesen öten voltunk, a másik négy lakásba még 12-en. Minden szempontból tökéletes volt – csak kicsit volt drágább, mint a kollégiumi szobák és jóval nagyobb tér állt rendelkezésemre, volt saját szobám, amin magyar barátnőmmel osztozkodtunk, saját fürdők, konyhánk, nappalink. Emellett a kapcsolat kiépítés szempontjából is ideális volt, ugyanis ők lettek azok az emberek, akikkel utána végig együttvoltam és életreszóló barátságokat kötöttem.

CAF – Francia állam általi segély lakhatás fedezésére

Akár Erasmus +, akár Campus Mundi ösztöndíjról van szó, az igazság az, hogyha teljes mértékben az ember meg szeretne ismerni egy másik országot és régiót ki kell, hogy ábrándítsam – az ajánlott összeg nem lesz elég.

Persze, lehet megszorításokban élni, de kérdem én – ki akarja azt? Szerintem legtöbbünk teljesen tisztában volt azzal, hogy az Erasmus félév jóval több kiadást jelent, mint egy sima itthoni szemeszter. És ez így van rendjén, hiszen visszatérve Magyarországra elkezdjük szüleink segítségét és kis országunk gazdaságát becsülni, értékelni.

Természetesen nem kell kétségbe esni a sok kiadás láttán, hiszen a francia kormány biztosít számunkra egy kis egérutat – hozzá lehet jutni ugyanis a CAF-hoz.

CAF – *Caisse d'Allocations Familiales*, vagyis Családi Támogatási Alap – egy jövedelmen alapuló állami támogatás, ami az élet különböző területein vehető igénybe, mint például gyermekvállalásban, lakásfelújításban vagy épp a Mi esetünkben – a bérlési díjban való segítségben.

Nálunk az egyetem nagyon segítőkész volt, ugyanis az orientációs hetünk kapcsán tartottak egy előadást, illetve egy egész délelőttöt arra szántak, hogy segítettek nekünk a CAF elindításában. Elég sok mindenre van hozzá szükség – anyakönyvi kivonat, annak a francia fordítására, kell nyitni egy francia bankszámlát, ugyanis arra fogják utalni a pénzt és ezek mellett még ezer dokumentum, levél stb. Sajnos a francia ügyintézés sem segít ez esetben, hiszen egy rettentő bürokratikus rendszerről van szó, míg egy-egy szintet feljebb lép az ügyintézés, több hetek telnek el. És sajnos az, hogy bekerültek az adataink a rendszerükbe sem jelenti azt, hogy utána sínen vagyunk – többször küldenek ki leveleket, hogy a már leadott dokumentumok közül valami nem stimmel, el kell őket küldeni még egyszer. Itt már az egyetem sem tud segíteni, teljesen magadra vagy utalva. Azok számára igazán bonyodalmas ez az egész, akik sajnos még a nyelvet sem beszélnek, ugyanis a franciák legtöbbször nem értik

vagy nem hajlandóak megérteni az angolt, így ha valaki nem biztos a francia tudásában, inkább keressen fel egy ismerőst, aki el tudja magyarázni az ügyintézőknek a problémáját.

Ch'tis kultúra és gasztronómia

Az élet Lilleben minden mértékben véve felemelő – ugyan kisváros, de a rengeteg program és csodás ember teljesen metropolitanná varázsolja.

Az észak franciák *Ch'tis*-nek nevezik magukat, és sokban különböznek akár a *les parisiennes* vagy épp dél francia társaiktól. Mivel Lille és a régió *Hautes de France* a történelem során volt belga, burgundi és spanyol kézen is, hatalmas történelmi és kulturális múlttal rendelkezik. Az itteni emberek hihetetlen kedvesek és segítőkészek a mindennapi életben, ha valakit leszólítasz, hogy segítséget kérj tőle kétség nélkül segít majd és mindenképpen el lesz alélva, ha mindezt franciául teszed. Abban viszont Ők sem kiváltképp különböznek társaiktól, hogy az angollal nem állnak nagy barátságban.

Ami szintén igaz rájuk, hogy nagyon szeretnek inni, szórakozni, hangoskodni és rendetlenkedni. Ahhoz hozzá kell szokni – ami nekem felettébb nehezen ment –, hogy a szemét mennyisége az utcán felettébb sok. Nemcsak a szemetes zsákokról beszélek – az emberek a legtöbb esetben kutyájuk után sem hajlandóak felvenni az ürüléket, otthagynak így a járdán.

Ezen felül, ami szinte hozzátartozik a francia kultúrához, hogy ha valami nem tetszik nekik, kivonulnak az utcára. Párizsban ez már szinte mindennapos, de sajnos kisebb városokban, tehát Lille-ben is gyakorta sztrájkolnak a tömegközlekedésben dolgozók, így a buszok és metrók járatai van, hogy kimaradnak vagy egyáltalán nem üzemelnek. Ezekre nagyon oda kell figyelni, igaz többnyire előre bejelentik a sztrájk időpontját, mégis sokszor bele lehet futni meglepetésekbe.

Lille több, mint 110,000 diáknak ad otthont (ebbe nem számítva bele a félévenként érkező cserediákokat), így Franciaország egyik legnagyobb egyetemi városának számít. Itt, az élet tényleg a diákokra van formálva – a legtöbb kávézó és étterem ad diákkedvezményt, rengeteg

bár és szórakozóhely várja a bulizni vágyó fiatalokat. Sőt, a város kialakítása is úgymond arra “szakosodott”, hogy minél könnyebben megközelíthetőek legyenek ezek a helyek – Rue Masséna és Rue Solférino a két egymást keresztező utca, melyen a legjobb áron lehet hozzájutni a jobbnál jobb belga sörökhöz és francia ciderekhez hogy utána francia és nemzetközi zenékre szálljon el az este többi része.

Lille egyik fő attrakciója a *la Braderie*, amit minden évben szeptember elején rendeznek három nap leforgása alatt. Az egész alapja egy egész városra kiterjedő bolhapiac, ahol fillérekért régi CD és DVD-ken át, használt ruhákig a lakásod új dekordarabjait is beszerezheted. Az emberek minden örültséget ilyenkor tudnak megvásárolni. Azonban a Braderie ennél jóval több – tartozik még hozzá szombat este egy utcabál – itt az emberek ténylegesen megőrülnek. Énekelnek, táncolnak, az italokat borítják egymás nyakába és hatalmas felfordulást hagynak maguk után. Az étkezés is ismertetőjegye a Braderie-nek, hiszen ilyenkor mivel mindenki az utcán van az éttermek látogatóinak száma az egekbe szökik. A Braderie-n szokás fogyasztani ugyanis a *moules et frites* kombót, ami nem más, mint kék kagyló egy hatalmas lábasban tálalva, mellé pedig sültkrumplit szolgálnak. Ezt igaz bármikor meg lehet kóstolni, mégis az esemény ideje alatt érdemes belőle belakmározni, ugyanis tíz euróért bármennyiszer lehet belőle újra kérni. Az éttermek minden évben versenyt űznek abból, hogy ki keresett a legtöbbit a Braderie alatt úgy, hogy a már megevett kagylóhéjakat az épület elé borítják egy hatalmas dombba, így aki elsétál előtte láthatja az ez évi keresletet.

Egy másik fenséges étel, a *le Welsh*. Ez a kalóriadús étel felettebb egyszerű – egy kis őzgerinc méretű kerámia tálba tesznek sörbe áztatott kenyér szeleteket, majd arra tesznek pár szelet sonkát, hogy az egészet tetézzék olvasztott Cheddarral.

Egy csodás kis étteremben a *Vieux Ville*, azaz az Óváros szívében, a *Place aux Oignons* (Hagymatér) kellős közepén található az *au Vieux de la Vielle*, ahol megkóstolhatjuk a *Welsh au Maroilles*-t, ami az észak franciák kedvelt sajtja – ugyanis irtózatosan büdös. Franciák otthon nem is szoktak vele sütni, mert utána napokig még ott lappang a szag a lakásban, viszont ezen a kis helyen pár perc erőteljes dózis után hozzá lehet szokni.

Egy másik fantasztikus hely, mely szintén az Óvárosban található, az *Aux Merveilleux de Fred*, ahol finomabbnál finomabb Merveilleux-k azaz “Csodálatosak” várnak. Ezek kis habcsók kúpok, beleforgatva tejszínhabba és különböző szórásokba, rengeteg ízben lehet kapni.

És harmadik tipikusan észak francia desszert a belgák átdolgozott gofrija, amit a franciák úgy fűszereztek meg, hogy töltött változatban árulják, erre legjobb hely kétség kívül a *Méert*, mely már az 1600-as évek óta működik. Többfajta ízben lehet kapni – vanília, karamel, pisztácia stb. – és akár helyben el is lehet fogyasztani, hiszen enteriőr dizájnja az épületnek szintén csodás.

Utazási lehetőségek

Mivel Lille konkrétan Nyugat Európa szíve, ezért az utazás felettébb egyszerű és ami mégfontosabb, OLCSÓ! Külföldi részképzésem alatt számos gyönyörű várost tudtam meglátogatni, így mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy ha másra akár igen, de erre semmiképp se sajnálják a pénzt.

Maga az eljutás Lille-be is mondhatni kalandos, ugyanis nem megy egyáltalán direkt járat az észak francia városba. Viszont Brüsszelbe rengeteg, és onnan pedig másfél óra csak busszal eljutni. Charleroi reptérről, ami kimondottan a fapadosoknak van hirdelve távol a várostól helyezkedik el, ahonnan gyakorta indulnak a Flibco autóbuszok úticélunkhoz.

Az egyetemen operáló *International Club* foglalkozik a nemzetközi diákokkal és felettébb szórakoztató programokat, eseményeket szerveztek nekünk a félév során. Számos utazást is – Németországba az Oktoberfestre, Mont Saint Michelre, Luxembourgba és Strasbourgba. Én a strasbourgi kiránduláson vettem részt, ami december elején került megrendezésre, így a kelet francia tartományok csodálatos advent vásáraival, boraival és szokásaival ismerkedhettünk meg.

Emellett két másik, egyetemtől független cég által szervezett útba volt még szerencsém csatlakozni, velük Luxembourgba és Mont Saint Michel-re látogattunk el. Luxembourg teljes mértékben ellopta a szívem dimbes-dombos kinézetével és még az Európai Bíróság Épületét is sikerült ingyen megnézni, ami az adott nap épp látogatható volt turisták által.

Mont Saint Michel pedig egyértelműen csodálatos volt. A város, a kis sziget tetején található kápolni, a Bretagne-i ételek mind-mind érdeemesek arra, hogy kipróbáljuk őket.

Párizsba Lille-ből szintén roppant egyszerűen lehet eljutni, már említett TGV-vel egy óra, míg Flixbusszal három. Nyilván a vonat jóval drágább, 21 euró körüli a legolcsóbb, míg a buszt ki lehet fogni kora reggel 3-4 euróért is.

Dunkerque is nagyon közel van és mindenképp, ha van idő érdeemes ellátogatni oda is, hiszen gyönyörű panorámánk nyílik a tengerre, van egy fantasztikus kiállításuk a második világháborúról és fura de igaz – ingyenes a tömegközlekedés!

Belgiumban Brüsszelen kívül még Gentet és Brugge-t szokták emlegetni, ez a két kisváros mind-mind csodálatos kanálistaikkal és szebbnél szebb épületeikkel. Mindkét városba másfél óra alatt el lehet jutni Lille-ből, két-három ezer forintból.

Amszterdamban is jártam Flixbusszal hat óra volt, tehát egyáltalán nem vészes, van rajta Wi-Fi és még átmenőben Antwerpen városát is meglátogathatjuk.

Amit igazán sajnáltam, hogy Franciaország több tartományát nem tudtam jobban felfedezni. Érdeemes még ellátogatni Bordeaux-ba – ahová a Lille-i kis repülőtérrel még belföldi repülő is megy viszonylag jó áron –, emellett Lyon is öt órára van vonattal, nem beszélve a rengeteg kisvárosról, kastélyról, parkról ami még mindig a felfedezésemre vár. Természetesen amellet, hogy nem is lehetséges, nem is igazán szabad mindent megnézni, hiszen így mindig less valami ami visszahúz majd az adott országba.

Útóirat

Mindig is tudtam, hogy szeretnék részt venni egy Erasmus féléven, azonban sosem gondoltam bele, hogy mik is lesznek a következményei. Most, ahogy írom ezt az élménybeszámolót felidézhettem minden jó és kevésbé boldog élményem a kintlétem során és mindez ráébresztett, hogy egy teljesen átformált emberként tértem haza. Az internet tele van az ilyen blogbejegyzésekkel, hogy egy külföldön töltött időszak az ember életében mennyire személyiségformáló és íme, Én magam is egy élő példa vagyok erre. A magadra és másokra való utaltság és egy közösséghez való tartozás olyan kapcsolatokat szül, amit utána hazamenetel során iszonyat nehéz elengedni. Mégis az emlékek mindig megmaradnak és könnyen állíthatom, hogy életem legjobb négy hónapját az Erasmusnak köszönhetem.

